

תקנון בדבר איכות חלב צאן וקבלתו במחלבה

(מהדורה 2019)

לעוסקים בענף החלב,

אנו מצרפים בזאת את "תקנון איכות חלב צאן בקבלתו במחלבה" מהדורה 2019 מטרת התקנון לקבוע כללים שיבטיחו קליטת חלב צאן באיכות נאותה במחלבה. תקנון זה נכתב במועצת החלב ומעודכן על פי הצורך בהסכמת כל העוסקים בענף החלב: יצרנים, מחלבות, משרד החקלאות והשירותים הווטרינריים. כמי שמחויבים לבטיחות המזון המשווק על ידנו לצרכן אנו מוצאים חשיבות רבה לפעול על פי התקנון. פעולה זו תבטיח לאורך זמן את איכות החלב המעולה אותו משווקים יצרני החלב למחלבות לצורך ייצור מוצרי חלב טעימים בריאים ובטיחותיים. השינויים בתקנון במהלך השנים מביאים לידי ביטוי את ההתקדמות הרבה ברמת איכות החלב הגולמי המסופק על ידי יצרני החלב למחלבה. מועצת החלב מעמידה לשירות יצרני החלב והמחלבות את מאל"ה - "המערך הארצי לבריאות העטין ואיכות החלב" - כדי לסייע להם בהתמודדות היום יומית בייצור החלב האיכותי. במידת הצורך, אל תהססו לפנות לרופאים ולמדריכים של מאל"ה כדי להבטיח את בריאות העטין ואיכות החלב המשווק למחלבה.

בכבוד רב,

מיכל קראוס

מנכ"לית מועצת החלב

עדין שוימר

רכז ועדת תקנון חלב בקר

המועצה לענף החלב בישראל - ייצור ושיווק (חל"צ)

19-62-15
דף: 2 מתוך 15

1. מטרת התקנון

תקנון זה יופעל בכפוף לכל דין

מטרת התקנון

לקבוע כללים שיבטיחו קליטת חלב צאן (כבשים ועזים) גולמי (להלן חלב) באיכות נאותה במחלבות.

1. הגדרות:

- 1.1. **צאן:** כבשים ו/או עזים.
- 1.2. **חלב:** נוזל, למעט קולוסטריום, המתקבל על ידי חליבה של כבשה או עז.
- 1.3. **קולוסטריום:** נוזל המתקבל על ידי חליבת צאן במהלך ארבעת הימים שלאחר מועד ההמלטה.
- 1.4. **חלב תקין:** חלב העומד בכל דרישות תקנון זה.
- 1.5. **חלב פגום:** חלב אשר אינו עומד באיזו מדרישות תקנון זה, לפי העניין.
- 1.6. **יצרן:** כהגדרתו בצו הפיקוח על מצרכים ושירותים (ייצור חלב), תשי"ח – 1957.
- 1.7. **דוגמת יצרן:** דוגמת חלב הנלקחת עם איסוף החלב ממכל החלב של היצרן לאחר גמר חליבה והמייצגת את החלב שנאסף באותו איסוף:
נטילת הדוגמא יכולה להתבצע ידנית ע"י הנהג ישירות מהמיכל לפני איסוף החלב או אוטומטית באמצעות מתקן דיגום המותקן במיכליות האיסוף במהלך שאיבת החלב.
- 1.8. **דוגמת תא:** דוגמת החלב המייצגת את החלב בתא אחסון המיכלית, בין אם ניטלה ידנית ע"י עובד המחלבה לפני קבלת החלב במחלבה או ניטלה אוטומטית באמצעות מתקן דיגום המותקן במיכליות האיסוף במהלך שאיבת החלב ממכלי החלב של היצרנים השותפים להובלה באותו תא.
- 1.9. **נזק כולל:** סך כל החלב בתא אחסון במיכלית או במיכל אחסון במחלבה שעורבב בו חלב פגום.
- 1.10. **נהג מיכלית:** מי שהוסמך להוביל מיכלית חלב ולפעול בתהליך איסוף החלב על פי תקנון זה. (המוסד המסמיך יהיה מועצת החלב).
- 1.11. **מחלבה:** כהגדרתה בצו הפיקוח על מצרכים ושירותים (ייצור חלב), תשי"ח – 1957.

המועצה לענף החלב בישראל - ייצור ושיווק (חל"צ)

המערך הארצי לבריאות העטין ואיכות החלב (מאל"ה):
ת.ד. 3553 פארק תעשייה קיסריה 3088900
טל: 04-6274477, פקס: 04-6274242
maale@milk.org.il

משרד:
דרך החורש 4, יהוד
ת.ד. 97, יהוד, מיקוד: 5610002
טל: 03-9564750, פקס: 03-9564766
office@milk.org.il
www.milk.org.il

19-62-15

דף: 3 מתוך 15

2. כללי 3. אחסון חלב 4. איסוף החלב

2. כללי

- 2.1 יצרן לא ימסור חלב והמחלבה לא תקלוט חלב, אלא בהתאם להוראות תקנון זה.
- 2.2 איסוף החלב, דיגום החלב והעברת הדוגמא למחלבה בקירור באחריות המחלבה, באמצעות נהג המיכלית.
- 2.3 אם עקב תקלה, התערבב חלב פגום עם חלב תקין, וכתוצאה מכך התקבל החלב הפגום במחלבה, לא תשולם ליצרן כל תמורה עבור החלב הפגום.
- 2.4 בכל מקרה בו חלב פגום מכל סיבה שהיא יגרום לפגיעה באיכותו של חלב תקין במיכלית כתוצאה מהובלה משותפת, יחויב היצרן האחראי גם בתמורת החלב הנוסף שנפגם.
- 2.5 על חלב אשר לא התקבל במחלבה לא תתנהל כל התחשבות.

3. אחסון חלב

החלב הגולמי בדירים יקורר ויאוחסן במיכלים בעלי קיבול המאפשר אחסון חלב מייצור של 72 שעות לפחות, בתקופת שיא הייצור. מיכלי החלב יהיו מפולסים, מכוילים ומצוידים במד סמפרטורה תקין.

4. איסוף החלב:

- 4.1 איסוף החלב יתבצע לפחות 3 פעמים בשבוע, בתנאי שכמות החלב ליצרן לא תפחת מ- 150 ליטר ליומיים.
- 4.2 יצרן שכמות החלב שלו פחותה מהאמור בסעיף 4.1 ולא התבצע אצלו איסוף, יוכל להביא בעצמו את החלב למחלבה, אולם, בתדירות שלא תפחת מ- 3 פעמים בשבוע, בתאום עם המחלבה ובתנאי שהמחלבה אכן קולטת חלב כבשים או עזים באותו יום.
- 4.3 איסוף חלב אצל יצרן חלב אשר לא יאפשר כניסת המיכלית למשקו, יופסק מיידית. לפני הפסקת איסוף החלב, תינתן התראה בכתב.
- 4.4 לא ייאסף חלב בזמן החליבה.

המועצה לענף החלב בישראל - ייצור ושיווק (חל"צ)

המערך הארצי לבריאות העטין ואיכות החלב (מאל"ה):

ת.ד. 3553 פארק תעשייה קיסריה 3088900

טל: 04-6274477, פקס: 04-6274242

maale@milk.org.il

משרד:

דרך החורש 4, יהוד

ת.ד. 97, יהוד, מיקוד: 5610002

טל: 03-9564750, פקס: 03-9564766

office@milk.org.il

www.milk.org.il

19-62-15
דף 4: מתוך 15

5. קירור 6. קולוסטרום 7. זרישות כלליות

5. קירור:

- 5.1 טמפרטורת החלב במיכל של היצרן לא תעלה על 4 מעלות צלזיוס בגמר קירורו של החלב. על היצרן להקפיד כי החלב לא יקפא בעת אחסונו במיכל הקירור. לפני שאיבת החלב למיכלית, יבדוק הנהג את טמפרטורת החלב על פי קריאת מד הטמפרטורה שבמיכל.
- 5.2 טמפרטורת החלב בהגיעו למחלבה לא תעלה על 7 מעלות צלזיוס, למעט חלב המגיע למחלבה במיכל נפרד או בתא נפרד ואשר הטמפרטורה שלו אינה עולה על 10 מעלות צלזיוס וחמיצותו בחלב כבשים אינה עולה על 8 מעלות (SH) ובחלב עיזים על 6.6 מעלות (SH).

6. קולוסטרום:

יצרן לא ימסור לנהג המיכלית קולוסטרום או חלב שעורבב בו קולוסטרום, ודינו של חלב שעורבב בו קולוסטרום יהיה כדין חלב פגום שנמצא בו חומר זר כקבוע בתקנון זה.

7. זרישות כלליות

- 7.1 טעם, ריח ומראה
לחלב יהיו הטעם, הריח, המראה והסמיכות האופייניים לחלב צאן.
- 7.2 ניקיון החלב
לא ימצאו בחלב חומרים זרים או גופים זרים.
- 7.3 בריאות הצאן
יצרן ישלח למחלבה רק חלב שמקורו בצאן בריא ללא מחלות מדבקות כגון שחפת, ברצלזיס או דלקת עטין פעילה.
שלח יצרן חלב שלא על פי האמור לעיל ולא דווח על כך מיד כשנתגלה לו הדבר - תופסק קבלת החלב ממנו.
אובחנה בדיר היצרן מחלה מדבקת, כאמור, יתקבל החלב במחלבה, רק על פי הוראות השירותים הוטרינרים במשרד החקלאות, וינהגו בו בהתאם להוראות אלה.
- 7.4 לא ישלח למחלבה חלב צאן שלא נחלב לפחות פעם אחת ביממה.
- 7.5 תקינות ציוד החליבה - יצרן ימסור למחלבה רק חלב שנחלב עם ציוד חליבה שנבדק לפחות פעם בשנה ונמצא תקין. הציוד ייבדק ע"פ תקני ISO הבינלאומיים לציוד חליבה* וע"י מי שהוסמך לכך ע"י מועצת החלב.

המועצה לענף החלב בישראל - ייצור ושיווק (חל"צ)

המערך הארצי לבריאות העטין ואיכות החלב (מאל"ה):
ת.ד. 3553 פארק תעשייה קיסריה 3088900
טל: 04-6274477, פקס: 04-6274242
maale@milk.org.il

משרד:
דרך החורש 4, יהוד
ת.ד. 97, יהוד, מיקוד: 5610002
טל: 03-9564750, פקס: 03-9564766
office@milk.org.il
www.milk.org.il

19-62-15
דף 5: מתוך : 15

7. דרישות כלליות (המשך) 8. ערבוב חלב כבשים בחלב עזים ו/או בחלב פרה

הערות:

- * על פי התקנים הבאים ISO6690, ISO5707, ISO3918
- הארגון/גוף/אדם יעמוד במדדים הנדרשים להסמכת בודק מכוני חליבה כפי שהוגדרו ע"י מועצת החלב (סימוכין 15-303-14).
- מבחן הסמכת הבודק יהיה בשיתוף נציג משרד החקלאות.
- הבדיקה של מכון החליבה תתבצע לפי "טופס בדיקת תקינות מכון חליבה" (סימוכין 15-752-14).
- יצרן אשר מכון החליבה שלו לא נבדק למעלה משנה או נבדק ונימצא לא תקין, יקבל הודעה בכתב מהמערך הארצי לבריאות העטין ואיכות החלב של מועצת החלב (להלן: מאל"ה) ויתבקש תוך חודש לבצע את הבדיקה ולהציג אישור על תקינות המכון וצידו הנלווה.

8. ערבוב חלב כבשים בחלב עזים ו/או בחלב פרה:

- 8.1 חלב הכבשים הינו חלב גולמי טהור ואין לערבבו עם חלב מסוג אחר לרבות חלב עזים ו/או חלב פרה.
- 8.2 חלב העזים הינו חלב גולמי טהור ואין לערבבו עם חלב מסוג אחר לרבות חלב כבשים ו/או חלב פרה.
- 8.3 במידה ובבדיקה שתתבצע, יתגלה אצל יצרן כלשהו ערבוב של חלב כאמור לעיל, תהיה המחלבה הקולטת רשאית להפסיק מיד קבלה וקליטה של החלב מאותו יצרן ולהפסיק את תוקף ההסכם שבין יצרן החלב לבין המחלבה הקולטת. בנוסף לכך, יצרן אשר כאמור, בחלב שהוא מיצר יתגלה ערבוב כנ"ל, יחויב גם לפצות את המחלבה הקולטת עבור כל הנזקים שנגרמו לה או שעלולים להיגרם לה כתוצאה מכך.

המועצה לענף החלב בישראל - ייצור ושיווק (חל"צ)

המערך הארצי לבריאות העטין ואיכות החלב (מאל"ה):
ת.ד. 3553 פארק תעשייה קיסריה 3088900
טל: 04-6274477, פקס: 04-6274242
maale@milc.org.il

משרד:
דרך החורש 4, יהוד
ת.ד. 97, יהוד, מיקוד: 5610002
טל: 03-9564750, פקס: 03-9564766
office@milc.org.il
www.milc.org.il

19-62-15
דף 6 מתוך 15

9. חמיצות.

9. חמיצות:

9.1 על יצרן החלב לפעול למניעת ערבוב חלב פגום עם חלב תקין. לא יעורבב בתא אחד חלב שחמיצותו עולה על 8.0 מעלות SH בחלב כבשה ו-6.6 מעלות SH בחלב עז עם חלב שחמיצותו נמוכה מרמה זו. הן דוגמת התא והן דוגמת היצרן נחשבות לצורך קביעת חמיצות החלב. בהעדר דוגמת יצרן דוגמת התא היא הקובעת. אם ניתן לקבוע על סמך בדיקת דוגמאות היצרנים השותפים להובלה את היצרן הגורם לחמיצות החלב בתא המיכלית, יחויב היצרן כמפורט בסעיף 9.2.

9.2 סיווג החלב על פי דרגות החמיצות השונות והתמורה עבור החלב יהיו כדלקמן:

9.2.1 חלב כבשים:

דרגה	תחום (במעלות SH)	אחוז – מהמחיר המלא לחלב – אם התקבל למחלבה
א'	עד 8.0	100
ב'	מ-8.1 ועד 9.5 (כולל)	97
ג'	מ-9.6 ויותר	אין תמורה

9.2.2 חלב עיזים:

דרגה	תחום (במעלות SH)	אחוז – מהמחיר המלא לחלב – אם התקבל למחלבה
א'	עד 6.6	100
ב'	מ-6.7 ועד 7.4 (כולל)	97
ג'	מ-7.5 ויותר	אין תמורה

9.2.3 חלב בדרגת חמיצות א' - יתקבל במחלבה ויתאים לכל שימוש.
חלב בדרגת חמיצות ב' - יחשב כחלב פגום והשימוש בו יהיה על פי שיקול דעתו של טכנולוג המחלבה באישור הנהלת המחלבה. התמורה תשולם רק במקרה שהחלב יתקבל במחלבה.
חלב בדרגת חמיצות ג' - לא יתקבל במחלבה ולא תשולם עבורו כל תמורה.

9.3 יצרן אשר באופן קבוע מייצר חלב בחמיצות גבוהה (דרגה ב' ו-ג') וידוע לגביו כי איכות החלב שלו גבוהה, תינתן הסמכות למנהל המחלבה לשלם ליצרן מחיר מלא עבור החלב שנקלט לשימוש.

9.4 אם עקב תקלה התערבב חלב פגום, שחמיצותו מדרגה ג' ומעלה, עם חלב תקין וכתוצאה מכך התקבל החלב הפגום במחלבה, לא תשולם עבור החלב הפגום כל תמורה.

המועצה לענף החלב בישראל - ייצור ושיווק (חל"צ)

המערך הארצי לבריאות העטין ואיכות החלב (מאל"ה):

ת.ד. 3553 פארק תעשייה קיסריה 3088900

טל: 04-6274477, פקס: 04-6274242

maale@milk.org.il

משרד:

דרך החורש 4, יהוד

ת.ד. 97, יהוד, מיקוד: 5610002

טל: 03-9564750, פקס: 03-9564766

office@milk.org.il

www.milk.org.il

10. נקודת הקיפאון

10. נקודת הקיפאון:

- 10.1 לא יתקבל חלב במחלבה שנקודת הקיפאון שלו גבוהה ממינוס 0.550 מעלות צלזיוס בחלב כבשים וגבוהה ממינוס 0.531 מעלות צלזיוס בחלב עיזים.
- 10.2 למרות האמור בסעיף 10.1, חלב שנקודת הקיפאון שלו עד מינוס 0.539 מעלות צלזיוס (2% מים) בחלב כבשים ועד מינוס 0.520 בחלב עיזים ניתן לקבלו במחלבה למטרות יצור תוצרת ניגרת מוחמצת וגבינות בלבד.
- 10.3 **נקודת קיפאון (קביעת מיהול במים):**
הן דוגמת התא והן דוגמת היצרן נחשבות לצורך קביעת נקודת הקיפאון. בהעדר דוגמת יצרן, דוגמת התא היא הקובעת. את תכולת המים המוספים בחלב מחשבים על בסיס נקודת קיפאון של דוגמת חלב. (כגון, דוגמת היצרן שניטלה על ידי מבקר המשקים). בהעדר דוגמא כזו, תחושב תכולת המים על בסיס נקודת קיפאון של 0.550 מעלות צלזיוס מתחת לאפס בחלב כבשים ו- 0.531 מעלות צלזיוס מתחת לאפס בחלב עיזים.
- 10.4 **אי קבלת חלב עם מיהול מים חריג** - לא יתקבל חלב בו נתגלה מיהול מים בשיעור העולה על 2% מים או יותר בתא המיכלית.

10.5 התשלום:

- 10.5.1 אם ניתן לקבוע על סמך בדיקת דוגמאות היצרנים השותפים להובלה את היצרן הגורם להימצאות המים בתא המיכלית, יחויב היצרן הפוגם (כמפורט בסעיפים 10.5.2 ו- 10.5.3). בהעדר דוגמת יצרן יבוצע החיוב על פי דוגמת התא. במידה שהתגלו מים בתא המיכלית בלבד אך לא נמצאו מים בדוגמאות החלב של היצרנים השותפים להובלה, תשולם ליצרנים תמורה מלאה עבור החלב.
- 10.5.2 כאשר כמות המים היא עד 1.0% - ישולם מחיר מלא.
- 10.5.3 כאשר כמות המים היא מעל 1.0% אך נמוכה מ- 2% יופחת ערך של 2 ליטר חלב סוג א' (מחיר מלא לחלב) לכל ליטר מים שיתגלה בפעם הראשונה, מהתמורה שיקבל היצרן. על כל מקרה נוסף שיתגלה במהלך שנה (365 ימים רצופים) לאחר המקרה הראשון, יופחת ערך של 4 ליטר חלב סוג א', לכל ליטר מים.
- 10.5.4 כאשר כמות המים בדוגמת התא עולה על 2% - החלב לא יתקבל במחלבה ולא תשולם עבורו כל תמורה.
- 10.5.5 אם עקב תקלה התערבב חלב פגום (המכיל יותר מ- 2% מים) עם חלב תקין וכתוצאה מכך התקבל החלב הפגום במחלבה, לא תשולם עבור החלב הפגום כל תמורה.

המועצה לענף החלב בישראל - ייצור ושיווק (חל"צ)

11. חומרים מעכבים

11.1. חומרים מעכבים:

חלב המכיל חומרים מעכבים בריכוז העולה על המותר עפ"י כל דין (כגון: תרופות אנטיביוטיות ואחרות, חומרי ניקוי וחיטוי) לא יימסר לנהג ולא יתקבל במחלבה.

11.1.1. קביעת נוכחות חומרים מעכבים בחלב:

הן דוגמת היצרן והן דוגמאות התאים נבדקות לנוכחות חומרים מעכבים. דוגמת היצרן היא הקובעת לחיוב היצרן ובהעדרה - דוגמת התא. בגלל השפעת גורם המיהול של החומרים המעכבים על תוצאות הבדיקה בדוגמת התא, דוגמת היצרן היא הקובעת לחיוב היצרן, גם אם לא נתגלו חומרים מעכבים בדוגמת התא בו מעורב חלב משני יצרנים ויותר. דוגמת התא היא הקובעת כאשר התא מכיל חלב מיצרן אחד בלבד.

אם נתגלו חומרים מעכבים בדוגמת התא אך לא בדוגמאות החלב של היצרנים השותפים להובלה באותו התא, לא יחויבו היצרנים השותפים להובלה באותו התא. למניעת העברת חלב מעזים/כבשים אשר קבלו טיפול תרופתי אל מיכל החלב ניתן להיעזר בבדיקות לנוכחות שאריות תרופתיות בערכות בדיקה כגון Delvotest-SP או אחרות (מומלץ להשתמש בערכות בדיקה המאושרות בתי"י 55).

קביעת נוכחות חומרים מעכבים תבוצע לפני קבלת החלב במחלבה: שיטה קצרה לדוגמה: CHARM-MRL *

11.2. לפני קבלת החלב במחלבה תיערך בדיקה לנוכחות חומרים מעכבים בדוגמאות תאי המיכלית בשיטת CHARM-MRL.

תוצאת בדיקה שלילית תאפשר קבלת חלב למחלבה.

אם תוצאת הבדיקה חיובית, תעוכב קבלת החלב מאותו תא ותילקחנה שתי דוגמאות חוזרות.

הדוגמאות החוזרות תיבדקנה לנוכחות חומרים מעכבים בשיטת CHARM-MRL

אם שתי התוצאות שתתקבלנה תהיינה שליליות יתקבל החלב במחלבה.

אם תוצאה אחת או שתי התוצאות שתתקבלנה תהיינה חיוביות - החלב לא יתקבל במחלבה.

11.2.2 לאחר קבלת החלב, תתבצע בדיקת הדוגמאות מיצרני החלב גם בשיטה הארוכה (לדוגמה Delvotest SP)*. בדיקה זו היא הקובעת לנוכחות חומרים מעכבים ולחיוב יצרנים בהתאם. אין צורך בביצוע הבדיקה הארוכה בדוגמאות החלב מתאי מיכליות שנמצאו חיוביות בשיטה הקצרה (החלב מתאים אלה לא התקבל).

המועצה לענף החלב בישראל - ייצור ושיווק (חל"צ)

19-62-15
עמוד 9 מתוך 15

11. חומרים מעכבים (המשך)

- 11.2.3 במידת האפשר, ועפ"י שיקול דעת המחלבה, תבוצע גם הבדיקה הראשונית (בדוגמאות תאים ובדוגמאות היצרנים) בשיטה הארוכה.
* או כל בדיקה אחרת על פי העניין (קצרה או מהירה) כפי שתאושר בת"י 55
- 11.2.4 במקרה שיגיע חלב אשר קיים לגביו חשד שהינו מכיל חומרים מעכבים, תבוצע בו גם הבדיקה הראשונית בשיטה הארוכה.
- 11.2.5 המשלוח העוקב שלאחר כל אירוע חומרים מעכבים יובל בנפרד ויעוכב עד להשלמת ביצוע הבדיקות לנוכחות חומרים מעכבים בהתאם לאופי הממצא שהיה באירוע:
- 11.2.5.1 אם הממצא החיובי נתגלה בבדיקה הקצרה, ייבדק החלב לפני קבלתו בבדיקה הקצרה.
- 11.2.5.2 אם הממצא החיובי נתגלה בבדיקה הארוכה, ייבדק החלב לפני קבלתו בבדיקה הארוכה.
- 11.2.6 כאשר התגלו חומרים מעכבים בדוגמת היצרן או התא, תבוצע ע"י המחלבה בדיקה חוזרת לאימות הממצא. בדיקה זו תבוצע בדוגמה חדשה מהתא. רק בהיעדר האפשרות לדגום דוגמה חדשה תבוצע הבדיקה החוזרת בדוגמה המקורית.

11.3 גילוי חומרים מעכבים לאחר קליטת החלב:

- 11.3.1 חלב שיתגלו בו חומרים מעכבים בכל שלב שהוא (מיכלית, מיכל אחסון במחלבה מיכל עיבוד) - יצרן יחויב כמפורט להלן:
- 11.3.1.1 מקרה ראשון במשך שנה: היצרן לא יקבל כל תמורה עבור כמות החלב שבמשלוח וכן ישלם תמורת הנזק הכולל שגרם סכום השווה בערכו ל - 50% מערך החלב שלו.
- 11.3.1.2 מקרה נוסף במשך אותה שנה (מקרה שקורה בתוך 365 ימים רצופים מהמקרה הראשון).
- א. היצרן לא יקבל כל תמורה עבור כמות החלב שבמשלוח וכן ישלם תמורת הנזק הכולל שגרם, סכום השווה בערכו ל - 150% מערך החלב שלו.
- המחלבה תעביר את התשלומים ששילם היצרן כאמור בסעיף 10.3.1.1 ובסעיף 10.3.1.2 א' לקרן המיוחדת למטרת שיפור איכות החלב המתנהלת על ידי המחלבות, בפיקוח המועצה. המחלבה תדווח אחת לשנה, או לפי דרישה, למועצת החלב על סכום הכסף שנצבר בקרן ועל השימושים בכספי הקרן

11.4 הודעות:

במקרה של אירוע חומרים מעכבים - תימסר הודעה מיידיית ליצרן, לנהג ולכל המחלבות קולטות החלב הודעות אלה ימסרו טלפונית ובפקס.

המועצה לענף החלב בישראל - ייצור ושיווק (חל"צ)

המערך הארצי לבריאות העטין ואיכות החלב (מאל"ה):
ת.ד. 3553 פארק תעשייה קיסריה 3088900
טל: 04-6274477, פקס: 04-6274242
maale@milk.org.il

משרד:
דרך החורש 4, יהוד
ת.ד. 97, יהוד, מיקוד: 5610002
טל: 03-9564750, פקס: 03-9564766
office@milk.org.il
www.milk.org.il

12. ספירת חיידקים כללית וספירת תאים סומטיים

12. ספירת חיידקים כללית וספירת תאים סומטיים:

- 12.1 בנוסף לאיכותו הפרטנית של כל משלוח חלב אשר תיקבע על פי סעיפים 3 עד 11 לתקנון, תיקבע האיכות הכוללת של כל כמות החלב החודשית ליצרן, על סמך בדיקות שתבוצענה באחריות המחלבה בדוגמאות חלב הניטלות והמייצגות את משלוחי החלב היומיים למחלבה (דוגמת היצרן) כדלקמן:
- 12.2 **ספירת חיידקים כללית –**
- 12.2.1 הבדיקה תבוצע באמצעות מכשיר הבקטוסקן ותוצאותיה יבוטאו בערכי CFU (יחידות יוצרות מושבות) למ"ל חלב.
- 12.2.2 הבדיקה תבוצע באופן אקראי 3 פעמים בחודש בדוגמאות חלב כפי שפורטו בסעיף א' הסיווג יקבע על בסיס ממוצע חשבוני (אריתמטי) של שלוש התוצאות הללו.
- 12.2.3 סיווג החלב החודשי וגובה התשלום עבורו, כאחוז ממחיר המטרה, כפי שנקבע ע"י מועצת החלב בשנת 2016 הינם כדלקמן:

סוג	הסיווג החודשי חיידקים למ"ל חלב (באלפי *CFU)	גובה התשלום ממחיר המטרה
מעולה	עד 15	**פרס גמיש
א'	מעל 15 ועד 50	100%
ב'	מעל 50 ועד 100	97%
ג'	מעל 100	94%

הערות:

- במקרה של תוצאה חסרה יבוא במקומה הממוצע לחודש הקודם.
- יצרן שישווק חלב צאן עם ספירות חיידקים כלליות מעל 150 אלף CFU במ"ל, יכנס לתהליך של בקרה ופיקוח צמודים, במטרה למנוע קבלת חלב שספירת החיידקים הכללית בו עולה על 150 אלף CFU במ"ל. החלב יתקבל במחלבה רק לאחר שתוצאות ספירות החיידקים הכללית תשובנה לערכים של עד 100 אלף CFU במ"ל.

* CFU – יחידה יוצרת מושבה

- 12.2.4 גובה התשלום עבור החלב יהווה כאחוז ממחיר המטרה כפי שיקבע מעת לעת ע"י מועצת החלב.
- ** המחלבות יחלקו בכל חודש את כל סכום הכסף שצברו מהקנסות כפרס ליצרנים ששיווקו חלב ברמת מעולה (סך כל הסכום הצבור חלקי מספר הליטרים ששוקו) המחלבה תעביר למועצת החלב דיווח לפי בקשה ואת החשבון השנתי.

המועצה לענף החלב בישראל - ייצור ושיווק (חל"צ)

19-62-15
דף 11: מתוך 15

12. ספירת חיידקים כללית וספירת תאים סומטיים

12.2.5. מיתון השפעתה של תוצאה חריגה אחת בספירת החיידקים על הסיווג חודשי:

כאשר קיימת רק תוצאה חריגה אחת בספירת החיידקים, סיווג החלב החודשי יועלה לממוצע החשבונאי של תוצאות ארבעת החודשים שקדמו לחודש הנדון, אך בשום אופן לא יסווג כ"מעולה", בהתקיים התנאים הבאים:

- 12.2.5.1. הסיווג החודשי החריג (סוג ב') נגרם בגלל תוצאה חריגה אחת, מתוך שלוש התוצאות.
- 12.2.5.2. כל תוצאות ספירת החיידקים בארבעת החודשים שקדמו לחודש הנדון היו כולן ברמה של מעולה או א'.
- 12.2.5.3. התוצאה החריגה לא הייתה בדגימת מבקר יצרנים.
- 12.2.5.4. אין לערוך בדיקה בדוגמא חוזרת במקום תוצאה חריגה. ביטול תוצאה חריגה אפשרי אך ורק אם התברר כי הסיבה לתוצאה החריגה הנה קלקול ואו טעות שנגרמו במהלך נטילת הדוגמה, הובלתה או בדיקתה במעבדה המרכזית.

12.3 **ספירת תאים סומטיים**: תבוצע ספירת תאים סומטיים בדוגמאות חלב כפי שפורטו בסעיף 12.1, במעבדה המרכזית של התאחדות מגדלי בקר. הסיווג החודשי יתבצע ע"י חישוב הממוצע החשבונאי של תוצאות ספירת כל דוגמאות החלב של היצרן מאותו החודש.

12.3.1 **ספירת תאים סומטיים (סת"ס) בחלב כבשים**: סיווג החלב החודשי לדרגות תאים סומטיים במ"ל חלב (באלפים) וגובה התשלום עבורו, באחוזים ממחיר המטרה החל מ- 1.1.2016:

סוג	סיווג חודשי סת"ס למ"ל חלב (באלפים)	גובה התשלום ממחיר מטרה
מעולה	1-650	פרס מחלבתי 1.0%
א'	651-1900	100%
ב'	1901-2100	97.5%
ג'	מעל 2100 חודש ראשון מעל 2100 חודש שני	95% 90%

הערות: יצרן שישווק חלב עם סת"ס מעל 2,500 אלף במ"ל בממוצע חודשי, יכנס לתהליך של מעקב, במטרה למנוע קבלת חלב העולה על 2,500 אלף במ"ל בממוצע של החודש העוקב אחריו.

יצרן המשווק חלב, שממוצע הסת"ס מעל 2,500 אלף במ"ל חלב - בכל אחד משלושת החודשים העוקבים האחרונים, ייכנס לתהליך **פיקוח על בסיס משלוח והחלב לא יתקבל במחלבה.**

המועצה לענף החלב בישראל - ייצור ושיווק (חל"צ)

המערך הארצי לבריאות העטין ואיכות החלב (מאל"ה):
ת.ד. 3553 פארק תעשייה קיסריה 3088900
טל: 04-6274477, פקס: 04-6274242
maale@milk.org.il

משרד:
דרך החורש 4, יהוד
ת.ד. 97, יהוד, מיקוד: 5610002
טל: 03-9564750, פקס: 03-9564766
office@milk.org.il
www.milk.org.il

19-62-15
דף 12: מתוך : 15

12. ספירת חיידקים כללית וספירת תאים סומטיים (המשך)

דוגמא ליצרן שנכנס לפיקוח: סת"ס ממוצעת חודש ראשון = 2,640 אלף,
חודש שני = 2,760 אלף וחודש שלישי = 2,820 אלף.

דוגמא ליצרן שלא נכנס לפיקוח: סת"ס ממוצעת חודש ראשון = 2,640 אלף,
חודש שני = 2,240 אלף וחודש שלישי = 2,570 אלף.

יציאת המשק מפיקוח סת"ס תהיה לאחר שתוצאות משלוחי הסת"ס בחלב המשוק תהיינה מתחת ל- 2,500 אלף במ"ל חלב במהלך החודש העוקב.

לקראת סוף כל שנה יערך דיון ובו יוחלט על הסיווג לשנה הבאה בהתאם לנתונים שיאספו.

12.3.2. ספירת תאים סומטיים (סת"ס) בחלב עזים: סיווג החלב החודשי לדרגות תאים סומטיים במ"ל חלב (באלפים) וגובה התשלום עבורו, באחוזים ממחיר המטרה החל מ- 1.1.2018. התחשבות לגבי סת"ס תהיה לפי נתוני המשק והטבלה המצורפת

סוג	סיווג חודשי סת"ס למ"ל חלב (באלפים)	גובה התשלום ממחיר מטרה
מעולה	1-1,000	פרס מחלבתי 1.0%
א'	1,001-2,000	100%
ב'	2,001-2,650	98%
ג'	מעל 2650	95%

הערות: יצרן שישוק חלב עם סת"ס מעל 2,650 אלף במ"ל במוצע חודשי, ייכנס לתהליך של מעקב, במטרה למנוע קבלת חלב העולה על 3,000 אלף במ"ל במוצע של החודש העוקב אחריו.

המועצה לענף החלב בישראל - ייצור ושיווק (חל"צ)

המערך הארצי לבריאות העטין ואיכות החלב (מאל"ה):

ת.ד. 3553 פארק תעשייה קיסריה 3088900
טל: 04-6274477, פקס: 04-6274242
maale@milkg.org.il

משרד:

דרך החורש 4, יהוד
ת.ד. 97, יהוד, מיקוד: 5610002
טל: 03-9564750, פקס: 03-9564766
office@milkg.org.il
www.milkg.org.il

19-62-15

דף 13: מתוך 15

12. ספירת חיידקים כללית וספירת תאים סומטיים (המשך)

יצרן המשווק חלב שממוצע הסת"ס שלו מעל 3,000 אלף במ"ל חלב – בכל אחד משלושת החודשים העוקבים האחרונים, ייכנס לתהליך של פיקוח על בסיס משלוח והחלב לא יתקבל במחלבה.

דוגמא ליצרן שנכנס לפיקוח: סת"ס ממוצעת חודש ראשון = 3,640 אלף, חודש שני = 3,760 אלף וחודש שלישי = 3,820 אלף.

דוגמא ליצרן שלא נכנס לפיקוח: סת"ס ממוצעת חודש ראשון = 3,640 אלף, חודש שני = 2,740 אלף וחודש שלישי = 3,170 אלף.

יציאת המשק מפיקוח סת"ס תהיה לאחר שתוצאות הסת"ס במשלוחי החלב המשווק תהיינה מתחת ל-3,000 אלף במ"ל חלב במהלך החודש העוקב.

לקראת סוף כל שנה יערך דיון ובו יוחלט על הסיווג לשנה הבאה בהתאם לנתונים שיאספו.

12.4 ספירת חיידקים ותאים סומטיים – כללי:

12.4.1 תוצאות ספירת החיידקים הכללית וספירת התאים הסומטיים ידווחו ליצרנים בכתב ע"י המחלבות.

12.4.2 הבסיס לחישוב התשלום יהיה מכפלת כמות החלב החודשית המאושרת של היצרן, בגובה התשלום כאחוז ממחיר מטרה עפ"י הסיווג החודשי.

המועצה לענף החלב בישראל - ייצור ושיווק (חל"צ)

המערך הארצי לבריאות העטין ואיכות החלב (מאל"ה):

ת.ד. 3553 פארק תעשייה קיסריה 3088900

טל: 04-6274477, פקס: 04-6274242

maale@milk.org.il

משרד:

דרך החורש 4, יהוד

ת.ד. 97, יהוד, מיקוד: 5610002

טל: 03-9564750, פקס: 03-9564766

office@milk.org.il

www.milk.org.il

19-62-15

15: מתוך 14

13. הסדרים מנהליים

13. הסדרים מנהליים:

- 13.1 על המחלבה להודיע ליצרן באופן מיידי (טלפונית ובכתב) אם חלב מתוצרתו נמצא פגום וכן לפרט את הממצאים שהתגלו בחלב הפגום כדלקמן:
1. טעם, ריח ומראה זרים.
  2. לכלוך וגופים זרים.
  3. חמיצות.
  4. חומרים מעכבים.
  5. מיהול מים בשיעור העולה 1%.
- 13.2 על המחלבה להודיע מיידי ליצרן ולמוביל החלב על כל מקרה בו התגלה פגם בחלב במקרה בו, כתוצאה מאי-הודעת המחלבה במועד, ייפגע חלב תקין בהובלה המשותפת - יישא היצרן באחריות אך ורק לגבי כמות החלב שלו. בכל מקרה בו למרות ההודעה המוקדמת של המחלבה, עורבב חלב פגום עם חלב תקין, יישא היצרן באחריות אך ורק לגבי כמות החלב שלו.
- במקרה ונמצא חלב פגום מכל סיבה שהיא בתא המיכלית אך דוגמת החלב של היצרן הייתה תקינה, לא יחויב היצרן.
- 13.3 בכל מקרה שחלב נפסל במשק או לקבלה במחלבה, ינהגו בו בצורה הבאה:
- א. ינהגו בו בכפוף לכל דין.
  - ב. השמדת חלב פסול תבוצע עפ"י נוהלי השירותים הווטרינריים ומועצת החלב.
  - ג. תועבר הודעה על האירוע לכל המחלבות קולטות החלב ולשירותים הווטרינריים באמצעות יחידת הפיצו"ח - משרד החקלאות.
  - ד. במחלבות המאושרות ליצוא, תועבר הודעה בדבר הפסילה גם לווטרינר המפקח.
- 13.4 תעודת משלוח
- כל משלוח חלב ילווה בתיעוד כנדרש בתקנון. אין לקבל במחלבה חלב ללא תעודת משלוח.
- תעודת המשלוח תכיל את כל הפרטים המזהים למשלוח:
- תאריך ושעת איסוף החלב.
  - מספר רישוי של המיכלית.
  - שם היצרן ומספר היצרן.
  - שם הנהג וארגון ההובלה.
  - סימון הכיול של מיכל היצרן.
  - כמות החלב שהוזרמה לכל תא במיכלית.
  - טמפרטורת החלב (מעלות צלזיוס) במיכל היצרן.
- מוביל החלב יחתום על תעודת המשלוח.

המועצה לענף החלב בישראל - ייצור ושיווק (חל"צ)

משרד:

דרך החורש 4, יהוד

ת.ד. 97, יהוד, מיקוד: 5610002

טל: 03-9564750, פקס: 03-9564766

office@milk.org.il

www.milk.org.il

המערך הארצי לבריאות העטין ואיכות החלב (מאל"ה):

ת.ד. 3553 פארק תעשייה קיסריה 3088900

טל: 04-6274477, פקס: 04-6274242

maale@milk.org.il

19-62-15

דף: 15 מתוך: 15

13. הסדרים מנהליים (המשך) 14. נוהל לבירור

- 13.5 דוגמת היצרן תילקח כראוי ממכל החלב של היצרן לפני העברת החלב למיכלית ואם ליצרן יותר ממכל אחד תילקח דוגמא מכל מיכל.
- 13.6 המחלבות יעמידו לרשות היצרנים במידת האפשר את המעבדות לביצוע בדיקות שונות.
- 13.7 היצרן יאפשר למבקר המשקים מטעם המחלבה כניסה לתחום המשק בכל עת לצורך מילוי תפקידו, לרבות נטילת דוגמאות חלב.

14. נוהל לבירור:

מועצת החלב תקים לכל מחלבה ויצרניה ועדת בירור בת שלושה חברים. נציג המועצה אשר ישמש כיו"ר, נציג היצרנים ונציג המחלבה.

- 14.1 ועדות הבירור יפעלו על פי נוהל בירור אחיד לכולן.
- 14.2 כל החש נפגע מיישום תקנון זה בעניינו, רשאי להגיש נושא לבירור בפני ועדת הבירור רק לאחר שמוצו במלואם כל תהליכי הבירור בין המחלבה ליצרן החלב וזאת עפ"י הנהלים הקיימים בכל מחלבה.
- 14.3 נושא שיוגש לבירור בטרם מוצו הליכי הבירור הנ"ל בין המחלבה לבין היצרן - לא ידון.
- 14.4 לכתב הבירור שיוגש לוועדת הבירור יצורפו כל המסמכים המעידים על הבירור שנעשה במחלבה בין המחלבה ליצרן החלב ועל תוצאות בירור זה.
- 14.5 ועדת בירור תכריע בעניין לאחר שמיעת כל הצדדים ותודיע לפונה על החלטתה בעניינו בכתב, בתוך 30 יום מגמר שמיעת העניין.

המועצה לענף החלב בישראל - ייצור ושיווק (חל"צ)

המערך הארצי לבריאות העטין ואיכות החלב (מאל"ה):

ת.ד. 3553 פארק תעשייה קיסריה 3088900

טל: 04-6274477, פקס: 04-6274242

maale@milk.org.il

ISIRAC
הרשות הלאומית
להסמכת מעבדות
ISO/IEC 17025
מס. No.

מכון התקנים הישראלי

משרד:

דרך החורש 4, יהוד

ת.ד. 97, יהוד, מיקוד: 5610002

טל: 03-9564750, פקס: 03-9564766

office@milk.org.il

www.milk.org.il